

den Bestemmelse, som er kommen ind i Næringsloven af 1857, hvorved der gives Foreninger Leilighed til at samles og nyde Spise- og Drikkevarer uden nogen Bevilling eller Samtykke, erhvervet fra det Offentliges Side, er ved at blive ikke ganske lidt misbrugt, jeg siger med Forsæt misbrugt. Der er Egne i Landet, hvor det er godt paa Veie til, at der dannes sig offentlige Kroer i hver Landsby, og gaar der mange Aar hen, inden man faaer sat en i alt Fald delvis Stopper for en saadan Bevægelse, ville vi være komne vidt. Der er Steder, hvor der ganske ugenert oprettes Kroer lige ved Siden af en privilegeret Kro, ganske vist under Foreningsmærke, men ikke med noget som helst selskabeligt Formaal eller Foreningsformaal i nogen Retning, men ene og alene for at drikke. Jeg tror, at inden vi se os rigtig for, vil, hvis vi ikke komme til at træffe betyggende Foranstaltninger i den Retning, hver eneste Høker omkring paa Landet have dannet sig en Forening, hvor han holder Kro ganske ugenert. Men komme vi først saa vidt, tror jeg nok, at saa vil der rejse sig et Kamæftrig mod Rigsdagen, naar den ikke tog Bestemmelser, der forebyggede Sligt.

Det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (Bust) mindede om det gamle Ordsprog: „Leilighed gjør Tyve“, og i den Forbindelse, hvori han anvendte Ordsproget, tror jeg, at han har fuldstændig Ret. Thi er der Noget, hvorved man kan sige, at „Leilighed gjør Tyve“, er det ved den alfor lette Leilighed til at faae spirituose Drikkevarer. Det er dog en Ting, som Folk kunne undvære; men er Leiligheden gunstig til at faae dem, veed man godt, hvorledes det gaar, ikke blot med unge Folk, men saagar tidt med Ældre med. Som sagt, jeg er glad ved Lovforslagets Fremkomst, og uden at tage dets enkelte Bestemmelser i Forsvar og overhovedet uden at indlade mig paa en nærmere Drøftelse af de enkelte Punkter, vil jeg blot gjentage, at jeg haaber, det vil give Stødet til, at Regjering og Rigsdag i Forening ville se at faae truffet en Ordning, der i det Mindste siktrer Borgerne mod en, som det forekommer mig, alfor overhaandtagende Tilbøielighed til at indrette Beværtninger og Udskænkingssteder i Maasjewis trindt omkring. Det ærede Medlem for Weile Amts 2den Valgkreds (Berg) kom til et Par Gange at bruge et Udtryk i sin Iver mod dette Lovforslag, idet han sagde, at det nytter ikke, at man irriterer Kong Alkohol, i det Hele taget skal man ikke irritere Tjenden. Ja, maasse har det ærede Medlem en hel Del Ret deri; men jeg tror dog at turde henstille til det ærede Medlem, om han i al

sin Virken og Tjenden har rigtig lagt sig dette Ord paa Sinde, forinden han kom til at hævde det saa bestemt i Dag. Taget i politisk Retning forekommer det mig, at det ærede Medlem ikke saa sjældent gjør sig skyldig i det, han her dadler: At irritere Tjenden. Maasse er det til hans eget Gavn, det kan gjerne være. (Afbrudelse af B. i g.) Ja, det forekommer mig, at det ærede Medlem selv indrømmer Rigtigheden af, hvad jeg her siger; naar han altsaa mener, at det i denne Sag er skadeligt at fremkalde Irritation, kunde det maasse ogsaa være det i andre Henseender.

Jungersen: Der er enkelte af de Udtalelser, som ere faldne under Diskussionen om dette lille Lovforslag, der have gjort mig som Medforslagsstiller meget ondt, og da særlig de Udtalelser, der ere faldne fra de ærede Medlemmer for Weile Amts 2den Valgkreds (Berg) og Weile Amts 5te Valgkreds (Vertelsen). De have ligesom villet lægge ind i dette Forslag den Tanke, at det var Forslagsstillernes Mening, at vi ville paaføre Folket en hel Del Politisoldater, og at vi næsten ville ligesom føre Politiet ind i enhver Gæstgivergaard, ethvert Værtshus, som der er rundt omkring i Landet. Jeg vil indrømme, at havde det været Meningen, havde det været feil, men det tror jeg ikke. Vi forlange jo ikke en eneste Politibetjent her i Genhold til denne Lov. De have talt om, at vi ville Friheden, Selvstyret til Livs! Hvor tale vi om det? Vi sige jo netop, at Kommunalbestyrelsen skal give Ret til at faae Udskænkingssteder i hver By, hvor de ønske det, efterat Ministeriet har approberet det. Er det at komme Selvstyret til Livs? Det ærede Medlem for Weile Amts 2den Valgkreds mente, at vi være i en saadan særlig Udrueligheds Periode. Jeg er i Tvivl om, at det forholder sig rigtigt. Dersom han er fjendt i Provindsbyerne, vil han se, at i de sidste 20 Aar ere Værtshusenes Antal fordoblede maasse ikke saa ganske saa Gange. Jeg veed f. Ex., at i Hjørring have vi omtrent Værtshus i hvert andet Hus. Det Samme er Tilfældet i Sundby og Aalborg; kort sagt i alle de Byer, hvort man kommer, træffer man mange flere Værtshuse end for en Række Aar tilbage. Se paa disse Værtshusholdere, hvorledes de staa. Staa de ikke i økonomisk Henseende langt bedre end Landboerne? Det er i alt Fald min Overbevisning. Hvad er Grunden dertil? Naturligvis er det tildels Udskænkningen af alkoholiste Drikke, der giver dem deres gode økonomiske Stilling. Jeg ser deri et Bevis for, at vi ere for vidt paa dette Omraade